

Una obra del Professor Camps

La Guerra dels Matiners i el catalanisme polític 1846 - 1849

El Dr. Joan Camps i Giró, excel·lent i tristament company desaparegut d'entre nosaltres, en la millor edat, demostra de torma patent i meridiana la seva vocació universitària i de professional historiador. Mostra d'aquesta vocació i de la seva capacitat és el llibre (1) que ressenyem de torma breu, donades les exigències d'espai. En el seu estudi de la guerra dels matiners i de les arrels llunyanes del modern catalanisme polític, el professor Camps divideix —bàsicament— el seu treball en vuit grans apartats. Un primer dedicat a l'evolució historiogràfica; el segon a l'època moderada, i molt concretament a la reforma tributària del 1845; el tercer a la crisi de 1864-1874; el quart, a la guerra dels Matiners (la més extensa amb dotze sub-apartats de gran interès); el cinquè a la biografia, obres i pensament de Tomàs Bertran i Soler, que intentà d'unir la diversitat de forces en un programa unitari, construït entorn a una antiga institució, la Diputació General de Catalunya; el sisè, també força ampli amb quinze sub-apartats, dedicat a l'esmentada Diputació General de Catalunya; el setè, a la fi de la guerra dels Matiners; i el vuitè, a l'amnistia del 1849. Tanca els esmentats apartats una «Conclusió». Com assenyala —a la introducció— el company Pelai Pagès, el llibre es la tesi doctoral que presentà Camps amb el títol d'*El catalanisme polític en el marc de la guerra dels Matiners. 1846-1849* i que «malauradament, quan encara no havia revisat l'obra per a la seva publicació (...) morí, de sobte (...)». Això, evidentment, explica el caràcter, per una part força erudit i, per altra, potser el caire d'alguns temes, així com —a propòsit d'erudició— el de l'extensió dels materials documentals que constitueixen l'apèndix i que passem a referir-nos-hi a continuació.

En l'esmentat apèndix documental, el primer bloc inclou el famós informe de Lesseps sobre la situació econòmica a Catalunya (estat del comerç del port de Barcelona, així com de la indústria catalana i de les condicions de vida a Catalunya). El segon bloc dedicat a la guerra dels Matiners, presenta, entre altres documents, manifestos de Carles VI, proclames de Cabrera, referència a l'afusellament de Mossèn Benet Tristany, etc., en la part A. Per altra part, la part B recull proclames d'Amatller, Ballera, Terrades; altres referències a Abdó Terrades, al moviment de tropes «federalistes»; programa dels progressistes; altres documents referents a Amatller etc. Per últim la part C tracta de la progressiva fi de la guerra, en la qual destaca la proclama dels pagesos de la Garriga, la de Bellera; referències del cònsol d'Espanya a Perpinyà contra Amatller; una instrucció francesa sobre refugiats; referències entorn de Cabrera, l'amnistia de 1894 i les seves dificultats i la renúncia de Montemolin. El tercer bloc està dedicat a la Diputació General de Catalunya i les

seves activitats de Tomàs Bertran i Soler (Proclames de la Diputació, Comunicacions a la Diputació i Montemolin, cartes de Bertran i Soler, Cubells, Mendiàldua, Comunicacions, Oficis, Informes i Memorials diversos). El quart i últim bloc fa referència al «catalanisme polític» en el pensament de Bertran i Soler (Mitjans proposats a Sa Majestat, monarquia constitucional, el govern dels catalans sota la dominació dels comtes, el problema català). Tanca l'obra, una detallada referència a fronts i bibliografia (fonts manuscrites, impreses; repertoris bibliogràfics, bibliografia, addenda, periòdics de Barcelona i Madrid).

En resum, amb els inconvenients ja as-

senyalats d'una tesi doctoral que la mort va impedir de reconvertir en un llibre a l'abast d'un públic més ampli, l'obra que comentem indica ben a les clares que el professor Camps era més que una promesa i aporta un contingut que, pràcticament, és desconegut de la majoria, força interessant i polèmic i que, en definitiva cal conèixer.

Antoni Jutglar

- (1). JOAN CAMPS I GIRÓ, *La Guerra dels Matiners i el Catalanisme polític, (1846-1849)*. Barcelona, Ed. Curial, 1978.

Classificat «S» i recomanat especialment NOU TESTAMENT

J. Mateos, L.A. Schökel, J. Rius Camps

El tinc a les mans i l'he llegit suficientment com per a recomanar-lo. No sóc expert, però sí això que en diem home del carrer.

Aquest Nou Testament em satisfà. És en català, s'entén i sorprèn. Malgrat tot un treball d'experts que el fa entenedor, esdevé terriblement clar. És una traducció amb carisma, amb gràcia. També té un risc: s'entén massa i fibla. Per això el classifico «S», perquè pot ferir la sensibilitat de molts. Dels creients i dels no creients. El Nou Testament, en llatí o en català arcaic, és innocu. No fa mal a ningú perquè queda llunyà i distant. No cal ni protegir-se'n perquè resulta inofensiu. Aquest, no. Aquest, penetra i s'esmuny endins que dóna gust. Difícilment el podreu escamotejar. Si no sou un esperit inquiet, no us el recomano. Us podria obrir els ulls i prendre la tranquil·litat. Si sou inquiet i cerqueu, llegiu-lo. Encara que us el sabessiu de memòria, ben segur que us colpirà de nou. Tindreu la impressió que el torneu a descobrir.

El llenguatge és directe, fresc i senzill, el que parla i entén avui el poble.

Encerts, en té molts: Totes les introduccions, tan les generals com les introduccions a cada un dels vint-i-set llibres del Nou Testament. El vocabulari bíblic-teològic i la cronologia. La lletra ni massa petita ni massa apretada, amb els versets indicats al marge i no, entrebancant, entre ratlles. El paper, consistent, fàcil de manejar.

He fet una selecció de mostres comparatives recollides a l'atzar. Potser quaranta o cinquanta. Però, tot hi haver-hi esmerçat una colla d'hores, les estripo. Crec que falsejaria la imatge. Potser no n'he sabut prou, potser no he estat encertat. Si més no jo, quedaria amb la impressió d'aigualir un text que cal assaborir-lo endinsant-s'hi sincerament.

No puc fer l'experiència pels altres. Cadascú cal que faci la seva. Li puc assegurar que no quedarà decebut. Encara més, ni tan sols quedarà indiferent. Prendrà partit. A favor o en contra, es clar. I d'una manera molt personal.

Tanmateix, la seva lectura farà de la vostra vida una aventura més clara, més alegre, més lluminosa. Ben segur que us engrescarà i, àdhuc, esdevindreu contagiós.

Potser m'està passant a mi. En tot cas, no ho havia advertit.

Comissió no n'hi tinc. Entendreu, no obstant, que Jesús m'interessa, m'apassiona i me l'estimo, no sé si d'una manera especial però sí com molts d'altres ho han fet a través de la història.

Per a mi, i tan debò que per a molts d'altres, aquest Nou Testament és una bona notícia. I les bones notícies no tinc perquè callar-me-les.

Josep Cardús i Grau

Ediciones CRISTIANDAD, Madrid 1978
783 pàgines Preu: 350 pessetes